

Dokter down under (7)

Frisse achterdocht

Als je met aboriginals praat, zijn ze vaak schuw en verlegen. Ze in de ogen kijken, is 'not done'. Kijk je ze te lang aan, dan sluiten ze hun ogen en lopen soms zelfs weg. Ze recht aankijken, interpreteren ze als agressie, omdat de arts al in een natuurlijke machtspositie verkeert. Dit resulteert

in een interessant schouwspel, waarbij de patiënt en ik langs elkaar heen kijken en ondertussen een gesprek proberen te voeren. Luid praten is ook 'no-no'. Zeer zachtjes praten of bijna fluisteren is het devies. Aboriginals bestempelen veel westers gedrag als agressief of onbeschoft.

Langzamerhand begin ik meer zicht te krijgen op de houding van de aborigines. Een houding die is ontstaan door de manier waarop de Europeanen hun leven hebben beïnvloed. Eerst 200 jaar geleden, toen de aborigines met geweld van hun land werden verdreven en duizenden van hen zijn vermoord. En later door de scheve regelgeving in de twintigste eeuw.

Verbazingwekkend is dat tot halverwege de twintigste eeuw sommige aboriginals niet over hun eigen geld mochten beschikken en dat de overheid (in plaats van de ouders) wettelijk zeggenschap had over kinderen onder de 21 jaar. Dit heeft ertoe geleid dat de overheid veel aboriginalkinderen uit huis plaatste. Ze werden vaak ondergebracht bij blanken om daar te helpen op de boerderij. Daar werd hun een betere kans toegedicht. De duizenden kinderen die zo werden weggehaald, vormen de 'gestolen generatie'. De scheiding tussen aboriginalkinderen en hun ouders ging in sommige delen van Australië zelfs tot 1970 door.

De aborigines zijn pas in 1967 als staatsburger erkend en kregen toen stemrecht. En dat terwijl meer dan 3500 aborigines in de Eerste en de Tweede Wereldoorlog als soldaat hadden gediend.

Allemaal vrij gegronde redenen voor een frisse achterdocht tegen de blanke medemens. Recente regeringen hebben met het schaamrood op de kaken dan ook veel (politiek) correcte beslissingen genomen. Zo hebben veel aborigines hun eigen land teruggekregen en hebben ze nu zeggenschap over bepaalde nationale parken. Daarnaast krijgt iedere aboriginal een uitkering

van de regering vanwege het feit dat hun voorouders al die ellende moesten doorstaan. Een 'volbloed' aboriginal krijgt een uitkering van een paar duizend dollar per maand, of hij nu werkt of niet. Was je overgrootvader aboriginal en ben jij dus 1/16 aboriginal, dan krijg je nog steeds een paar honderd dollar per maand. De gemiddelde Australiër is van mening dat deze uitkering de aborigines ervan weerhoudt om te integreren en werk te zoeken. Helaas bevestigen de meeste aborigines de vooroordelen door veelal dronken te zijn en een beetje in het park te hangen.

Bezoekt een aboriginal de Spoedeisende Hulp voor een tonsillitis, dan is het ziekenhuisbeleid om de benodigde antibiotica uit de ziekenhuisvoorraad te geven. Gratis, geen medicijnenknaak, niets. De argumentatie hierachter is dat als je ze een recept geeft, ze dat toch

DE FOTO IS HELAAS
NIET BESCHIKBAAR
VOOR INTERNET

niet inleveren bij de apotheek (kost geld) en gewoon doormodderen zonder medicatie, met alle mogelijke complicaties van therapieontrouw. Sommige aborigines komen zelfs op de Spoedeisende Hulp voor een doosje paracetamol.

Zo wordt de eigen verantwoordelijkheid wel erg geminimaliseerd. Als je een recept krijgt en je weet dat je zeker kunt worden als je de medicatie niet neemt, dan is dat toch ook je eigen verantwoordelijkheid? Je kunt moeilijk iemand meesturen om te kijken of ze elke dag de pilletjes nemen? De artsen hier accepteren (soms met frisse tegenzin) dit 'weggeefbeleid'. Op deze manier zal er weinig veranderen aan de houding van aborigines en de 'Europese' Australiërs ten opzichte van elkaar. ■

Gerben Keijzers,
arts in opleiding tot emergency physician in Australië